

Sygn. akt III CSK 319/16

POSTANOWIENIE

Dnia 10 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa A. S.
przeciwko J. P.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 10 marca 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 27 kwietnia 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 7.200 (siedem
tysięcy dwieście) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód A. S. domagał się zasądzenia od pozwanego J. P. kwoty 236.363,65 zł z ustawowymi odsetkami od 15 stycznia 2011 i kosztami procesu, wskazując na pisemne zobowiązanie się pozwanego do zapłaty długu swojego syna z tytułu ceny za zakupiony u powoda towar, o ile dłużnik pierwotny nie zaspokoi długu do 2010 r., który to termin powód interpretował jako upływający 31 grudnia 2010 r. Wyrokiem z dnia 23 listopada 2015 r. Sąd Okręgowy w N. oddalił powództwo jako przedawnione. Zobowiązanie pozwanego uznał za poręczenie, z którego wynikał obowiązek zapłaty długu D. P. , aktualizujący się od 1 stycznia 2010 r., ponieważ termin „do 2010 r.” Sąd wyłożył jako równoznaczny z końcem 2009 r. Sąd uwzględnił podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia. Stwierdził, że dochodzone roszczenie wynikało z umowy sprzedaży towarów w zakresie działalności przedsiębiorstwa powoda i przedawniało się w terminie dwuletnim (art. 554 k.c.). Uznał, że termin ten biegł od 1 stycznia 2010 r. i upłynął przed złożeniem przez powoda w dniu 18 grudnia 2013 r. wniosku o zawiązanie do próby ugodowej.

Sąd Apelacyjny w (...), rozpoznający sprawę na skutek apelacji powoda, oddalił tę apelację. Sąd podzielił ustalenia faktyczne Sądu I instancji, natomiast odmiennie ocenił charakter zobowiązania pozwanego. Uznał, że strony zawarły nieskodyfikowaną umowę gwarancyjną, opartą na konstrukcji przewidzianej w art. 391 k.c. Zdaniem Sądu drugiej instancji jednak także przy tej kwalifikacji prawnej roszczenie powoda było przedawnione, ponieważ na podstawie art. 118 k.c. podlegało przedawnieniu w terminie trzyletnim, jako związane z prowadzoną przez powoda działalnością gospodarczą. Początek biegu przedawnienia Sąd oznaczył na 1 lutego 2010 r., przyjmując, że było to zobowiązanie bezterminowe, którego wymagalność wiązała się z wezwaniem do zapłaty. Powód mógł je najwcześniej skierować do pozwanego 1 stycznia 2010 r., zaś pozwany winien je wykonać w ciągu miesiąca. Termin przedawnienia liczony od 1 lutego 2010 r. upłynął również znacznie przed dniem podjęcia przez powoda czynności przerywających bieg przedawnienia.

W skardze kasacyjnej opartej na obydwu podstawach z art. 398³ § 1 k.p.c. powód zarzucił naruszenie prawa materialnego przez niewłaściwe zastosowanie

art. 118 k.c. i art. 65 § 1 i 2 k.c.; natomiast uchybienie przepisom postępowania – upatrywał w naruszeniu art. 2 ustawy o rozpoznawaniu przez sądy spraw gospodarczych (art. 479 § 1 k.p.c. w brzmieniu do 3 maja 2012 r.). Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w (...) i zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów procesu.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powoda pozwany wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego jej przyjęcia do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionej w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania.

Skarżący uzasadnił potrzebę rozpatrzenia jego skargi wystąpieniem przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., to znaczy oczywistą zasadnością wniesionego środka odwoławczego, wskazując, że Sąd drugiej instancji bezkrytycznie uwzględnił zarzut przedawnienia, mimo że zmiana kwalifikacji stosunku prawnego między stronami uchyliła podstawę prawną umożliwiającą podniesienie takiego zarzutu i spowodowała, że termin przedawnienia jest 10-letni.

Skarga kasacyjna jest w sposób oczywisty uzasadniona wówczas, gdy dla przeciętnego prawnika z samej jej treści - bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy

kasacyjne zasługują na uwzględnienie. Argumentacja nie może przy tym odwoływać się do zarzutów niedopuszczalnych w świetle art. 398³ § 3 k.p.c., co oznacza, że niedopuszczalne jest kwestionowanie przeprowadzonej przez sądy powszechne oceny dowodów i poczynionych ustaleń faktycznych inaczej, niż w drodze wytykania nieprawidłowości w toku postępowania. Skarżący, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać kwalifikowany charakter zarzucanego naruszenia przepisów prawa, przytaczając argumenty świadczące nie tylko o dostrzegalnym *prima vista* naruszeniu przynajmniej części przytoczonych w podstawach skargi przepisów, ale także o tym, że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15, LEX nr 1770910). Skarga kasacyjna wniesiona przez powoda tych wymagań nie spełnia. Powołany przez powoda art. 2 ustawy o rozpoznawaniu przez sądy spraw gospodarczych, ani art. 479 § 1 k.p.c. nie dotyczyły materialnoprawnych przesłanek określających terminy przedawnienia. Utrwalona wykładnia art. 118 k.c. poszła natomiast w tym kierunku, że termin trzyletni stosuje się w wypadku, kiedy działalność gospodarczą, z którą dochodzone roszczenie jest związane, prowadzi podmiot domagający się jego zaspokojenia, niezależnie od tego czy dla drugiej strony także tego rodzaju związek zachodzi (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2008 r., III CSK 302/07, OSNC - ZD 2009/B/37, czy z 24 maja 2012 r., II CSK 544/11, OSNC 2013/7 - 8//27). Dochodzone przez powoda roszczenie wynika wprost z faktu nieotrzymania zapłaty za towar wyprodukowany i sprzedany w ramach prowadzonego przedsiębiorstwa. Twierdzenie, że przyjęty przez Sąd odwoławczy termin przedawnienia roszczenia jest niewłaściwy nie może więc zostać uznane za oczywiście uzasadnione.

W związku z tym wymieniona przez skarżącego podstawa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzi. Okoliczności sprawy nie wskazują też, aby zachodziły inne przesłanki przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpatrzenia.

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 i art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych
(Dz. U. z 2015 r., poz. 1804).

aj

l.n